Skolinspektionen

Beslut
2014-04-29
Dnr 43-2013:6113

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Aranäsgymnasiet Enhet 1

Beslut för gymnasieskola och gymnasie-särskola

efter tillsyn i Aranäsgymnasiet Enhet 1 i Kungsbacka kommun

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besöksadress Kungsgatan 20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Aranäsgymnasiet Enhet 1

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Aranäsgymnasiets samtliga enheter besöktes av Skolinspektionen från den 19 mars till den 2 april 2014.

Fakta om skolenheten

Aranäsgymnasiet är en av tre kommunala gymnasieskolor i Kungsbacka kommun och är beläget i de centrala delarna av Kungsbacka tätort. Skolan är organisatoriskt indelad i fem skolenheter som var och en leds av en rektor. Det finns även en verksamhetschef som är chef över rektorerna och ansvarar för vissa centrala funktioner, såsom elevhälsan och administrativ personal. Detta beslut avser skolenhet 1.

Skolenhet 1 erbjuder utbildning på naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap och samt naturvetenskap och samhälle, samt vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan. Utöver de nationella programmen så finns det också elever som läser introduktionsprogrammet programinriktat individuellt val med inriktning mot vård och omsorgsprogrammet. Dessa elever tillhör organisatoriskt enhet 1, men läser delar av sin utbildning på skolenhet 6, där introduktionsprogrammen är samlade. Vidare finns det i samtliga enheter på Aranäsgymnasiet elever som läser en nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU), vilken är inriktad mot handboll och fotboll. Skolenheten omfattar också utbildning på gymnasiesärskolans individuella program i årskurs 1 och utbildning på gymnasiesärskolans individuella program med inriktningarna yrkesträning och verksamhetsträning i årskurs 2-4 i enligt den gamla gymnasiesärskolans struktur. Det finns också elever som inte är mottagna i gymnasiesärskolan, men som ges sin utbildning i grundskolans ämnen inom ramen för gymnasiesärskolans verksamhet. Skolenheten har, enligt den verksamhetsredogörelse som rektorn inkommit med inför besöket, totalt 209 elever inom gymnasieskolan och 29 elever inom gymnasiesärskolan. På naturvetenskapsprogrammet uppgår elevantalet till omkring 125 och omkring 80 elever går vård- och omsorgsprogrammet.

Enligt Skolverkets statistik från läsåret 2012/13 var den genomsnittliga betygspoängen 15,3 hos de elever som avslutade sin utbildning på Aranäsgymnasiet enhet 1 skolenheten 15,3, att jämföra med riksgenomsnittet för samtliga nationella gymnasieprogram som var 14,0. Samma läsår fick 91 procent av eleverna grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier (87 procent i riket). Andelen elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år (89 pro-

cent) är också högre på enheten än genomsnittligt i riket (77 procent). På naturvetenskapsprogrammet låg både den genomsnittliga betygspoängen (15,8) och andelen behöriga till universitet och högskola (96 procent) i linje med genomsnittet för motsvarande program i riket (16,0 respektive 95 procent) läsåret 2012/13. Eleverna på omvårdnadsprogrammet hade på Aranäsgymnasiet enhet 1 en genomsnittlig betygspoäng på 14,3 och det var 79 procent som avslutade utbildningen med grundläggande behörighet (13,4 poäng respektive 83 procent i riket).

När det gäller gymnasiesärskolans resultat finns ingen nationellt sammanställd statistik som visar kunskapsresultat. Betyg sätts inom gymnasiesärskolans individuella program enbart för de elever som läser inriktningen yrkesträning och inte alls inom det individuella programmet i den nya gymnasiesärskolan. Av uppgifter från rektorn framgår att samtliga elever som läsåret 2012/13 avslutade sin utbildning inom yrkesträning uppnådde målen och fick betyg.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten för eleverna inom gymnasieskolan på skolenhet 1 har förbättrats under senare år och ligger i linje med eller strax över genomsnittet i riket. Dock visar tillsynen att det på skolenheten finns en låg medvetenhet om dessa övergripande resultat. Diskussioner och analyser pågår men utan att ta sin utgångspunkt i en analys av elevernas övergripande kunskapsresultat och måluppfyllelse i förhållande till de nationella mål som uttrycks i styrdokumenten. Även om det bedrivs ett kontinuerligt utvecklingsarbete inom personalgruppen så har inte detta arbete heller sammanställts och dokumenterats tillräckligt. Exempelvis har Skolinspektionen sett mycket litet dokumenterat när det gäller resultaten inom gymnasiesärskolan. Avsaknaden av dokumentation kan leda till att systematiken i det långsiktiga utvecklingsarbetet haltar eftersom varken satsningar som inte fungerar eller goda exempel lyfts fram och dokumenteras på skolenheten. Brister i dokumentation återfinns även när det gäller arbetet med särskilt stöd. Flera av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av motsvarar inte författningarnas krav och det framkommer också vid tillsynen att det inte alltid anmäls till rektorn när en elev riskerar att inte uppnå kunskapskraven.

Lärarna på skolenhet 1 beskriver samstämmigt ett pedagogiskt ledarskap som karaktäriseras av lyhördhet, engagemang och god kännedom om verksamheten och dess behov. Detta visar även de enkäter som Skolinspektionen gjort med personalen och där de frågor som behandlar pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen får tydligt högre värden än genomsnittet för de skolor som ingår i enkätomgången i riket. Dock finns det i Aranäsgymnasiets uppdelning i skolenheter på generell nivå en risk för att rektorernas möjligheter att

suveränt och fritt bedriva utvecklingsarbete inom sina enheter begränsas. Inom skolenhet 1 är det exempelvis problematiskt för rektorn att tillfullo ta ansvar för elevernas undervisning när lärare kommer från andra skolenheter.

De elever som Skolinspektionen talat med uttrycker samstämmigt att de trivs och känner sig trygga på Aranäsgymnasiets enhet 1. Framförallt uppger eleverna att de uppskattar närheten till kamrater och lärare. Vidare finns en tydlig struktur för elevinflytande på skolenheten och de flesta elever uppger att lärarna lyssnar på dem och låter dem påverka undervisningen. Tillsynen visar också att personalen arbetar aktivt för att motverka och stoppa kränkande behandling om sådan sker och det finns också exempel på gruppstödjande aktiviteter som syftar till att stärka samhörigheten och förebygga bråk och kränkningar. Dock finns det ingen plan mot kränkande behandling som beskriver hur arbetet ska organiseras och vilka insatser som behövs på skolenhetsnivå. Detta, liksom att de ordningsregler som gäller gemensamt på hela Aranäsgymnasiet inte har utarbetats i samråd med eleverna, måste skolenheten åtgärda.

Det har vid tillsynen framkommit att eleverna vid samtliga skolenheter på skolan ges möjlighet att erhålla betyg i kurser som de inte fått betyg i genom att läsa sommarskola under sommarlovet. Denna verksamhet anordnas i Kungsbacka kommuns regi, men inom ramen för vuxenutbildningen, vilket är en annan verksamhet. Detta är inte förenligt med författningarna. Denna fråga kommer att behandlas inom ramen för tillsynen på huvudmammanivå.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 29 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Det ska vid varje skolenhet finnas ordningsregler som utarbetats under medverkan av eleverna och som följs upp vid skolenheten.

- Det ska för varje skolenhet och varje särskild verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling i varje verksamhet det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektor beslutar om ordningsregler. Skollagen föreskriver att det för varje skolenhet och varje särskild verksamhet ska upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Elever och lärare beskriver att det inom skolenhet 1 för det mesta råder studiero under lektionerna. I samband med att eleverna började sin utbildning vid Aranäsgymnasiet gick lärarna igenom skolans övergripande ordningsregler. Eleverna uttrycker att de känner till reglerna och beskriver att det mesta är självklarheter såsom att man ska vara rädd om skolans material. Dock ger några av eleverna uttryck för att de upplever vissa ordningsregler som onödiga eftersom de ändå inte följs. Eleverna uttrycker vidare att ingen egentligen frågat dem vad de tycker om dem. Detta bekräftas också av rektorn som beskriver att eleverna var delaktiga när reglerna togs fram, men att detta skedde för flera år sedan.

Både elever, lärare och rektorn beskriver Aranäsgymnasiet som en trygg skola, där det sällan sker kränkningar och där det, när något inträffar finns tydliga rutiner för hur personalen ska agera. På övergripande skolnivå bedrivs också ett aktivt förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling där elevhälsan har en viktig roll. När det gäller gymnasiesärskolan framgår av intervju med rektorn och lärare att det regelbundet genomförs enkäter och att dessa visar en hög trivsel bland eleverna. Kränkningar riktade mot eleverna inom gymnasiesärskolan uppger lärarna och rektorn sker sällan.

Vid Aranäsgymnasiet finns en likabehandlingsplan, tillika plan mot kränkande behandling, som är gemensam för samtliga skolenheter. Den gemensamma planen innehåller en kortfattad beskrivning av lagstiftningen, skolans gemensamma rutiner för hantering av ärenden liksom ett antal generella punkter där det förebyggande arbetet beskrivs. I planen beskrivs även några områden och situationer där risken för kränkningar är störst vid hela skolan och som framkommit i en utvärdering som genomförts. Identifierade riskområden läsåret

2012/13 var exempelvis skolrestaurangen och sociala medier. De åtgärder som presenteras från skolans sida är ökad vuxennärvaro och framtagande av material kring nätmobbning. Hur detta arbete närmare ska genomföras och följas upp framgår emellertid inte av planen. Planen innehåller heller inga konkreta åtgärder som ska genomföras mot bakgrund av aktuell kartläggning av verksamheten vid varje skolenhet och varje särskild verksamhet. Vid intervju med elevhälsan liksom lärare och elever framgår att det finns behov av, och bedrivs olika arbete på olika enheter och program inom gymnasieskolan. Dessa behov och detta arbete syns dock inte i den gemensamma planen. Det framgår inte heller, annat än av försättsbladet att planen omfattar verksamheten inom gymnasiesärskolan.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolenheten har ordningsregler men att dessa inte är utarbetade under medverkan av eleverna. Vidare visar tillsynen att skolenheten saknar en plan mot kränkande behandling som bygger på kartläggning av verksamheten vid varje skolenhet och särskild verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning
5 kap. 5 § samt 6 kap 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning
Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla detta till rektorn.
- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering
Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultat på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdspro-

grammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn delegerat beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av verksamhetsredogörelsen som rektorn skickat inför tillsynen framgår att det finns rutiner för hur elever i behov av särskilt stöd uppmärksammas inom arbetslagen och hur utredningen ska gå till. Elevhälsan på skolenheten har, enligt rektorn, en aktiv roll i detta arbete. Om utredningen visar att en elev har behov av särskilt stöd är det rektorn som beslutar om åtgärdsprogram eller att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Intervjuer visar att denna arbetsgång också är väl känd av lärarna på skolenheten.

Av intervjuer med personal ur elevhälsan framgår dock att det inte alltid anmäls till elevhälsan och rektorn när elever riskerar att inte uppnå kunskapskraven. Om en elev riskerar ett icke godkänt betyg, eller har fått ett icke godkänt betyg i någon enstaka kurs erbjuds eleven vanligen allmänt stöd och då utreds inte elevens behov och då utarbetas inte heller något åtgärdsprogram. Istället försöker lärarna stödja eleverna genom anpassningar av undervisning och eleven får också ta del av det stöd som finns tillgängligt för alla elever.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram med uppföljningar som utarbetats på skolenheten under innevarande läsår. I åtgärdsprogrammen beskrivs nuläget för eleven ur dennes, eventuella vårdnadshavares och lärarnas perspektiv. Därefter följer skolans analys av elevens behov. Dessa analyser är i vissa fall konkreta, men i flera andra fall generella och inte kopplade till det nuläge som beskrivs. Exempelvis framgår det i ett av åtgärdsprogrammen att eleven har behov av "mer tid" och "mer stöd" utan att detta behov närmare specificeras. Åtgärderna som beskrivs är i flera fall också ospecifika och det framgår inte heller alltid vem som är ansvarig för att genomföra åtgärden. I flera åtgärdsprogram anges att det är "undervisande lärare" eller "respektive lärare" som är ansvariga.

I flera av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges som åtgärder att kurser eller schemat ska "reduceras". Vid intervju med lärare och personal ur elevhälsan framgår att åtgärden "reducering" som beskrivs i åtgärdsprogrammen inte avser reducering av kurser som innebär att eleven går ut med reducerat program och därmed inte heller får någon gymnasieexamen. Skolan erbjuder istället ett fjärde år då de "reducerade" kurserna läses. Rektor förklarar att termen "reducering" som används vid skolenheten betyder att man skjuter upp kurser till ett senare tillfälle. Detta framgår inte tydligt i samtliga åtgärdsprogram.

Sammanfattningsvis framgår av tillsynen att det inte alltid anmäls till rektorn när en elev riskerar att inte uppfylla kunskapskraven, vilket innebär att elever-

nas behov av särskilt stöd inte alltid utreds. Vidare visar utredningen att alla åtgärdsprogram inte uppfyller författningarnas krav eftersom de inte tydligt beskriver elevens behov och eftersom det inte alltid framgår vem som är ansvarig för att genomföra de åtgärder som beslutas. Vidare vill Skolinspektionen påpeka vikten av att rätt terminologi används vid anpassning av en elevs studieplan så att det inte framstår som att en elev som fått sin utbildning upplagd under fyra år läser reducerat program, en mycket ingripande åtgärd som bland annat leder till att eleven inte erhåller gymnasieexamen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning
3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning
Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Läraren ska, vid bedömning och betygssättning, utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

Motivering
Av skollagen framgår rektorn ansvarar för att betyg sätts i enlighet med författningarna. Betyg i gymnasieskolan ska sättas på varje avslutad kurs och det är den lärare som ansvarar för undervisningen vid tidpunkten för betygssättningen som beslutar om betygen. Om läraren inte har legitimation ska beslutet om betyg fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad i det aktuella ämnet. Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att läraren, vid betygssättning ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns i respektive kurs. Läraren ska utifrån de nationella kunskapskraven allsidigt utvärdera elevernas kunskaper. Av gymnasieförordningen framgår att eleven har rätt att genomgå prövning vid den egna skolenheten i alla kurser som ingår i elevens individuella studieplan, om eleven inte tidigare fått betyg på kursen eller om eleven har fått betyget F.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen tagit del av Aranäsgymnasiets betygskatalog. Av betygskatalogen från våren 2013 framgår att betyget F eller IG satts på samtliga elever i fyra klasser på vård- och omsorgsprogrammet respektive omvårdnadsprogrammet i kursen Naturkunskap 1 respektive Naturkunskap A. Rektorn uppger att detta sammanhänger med att den vikarierande och obehöriga lärare som undervisat eleverna i de aktuella kurserna inte hade tillräckligt underlag för betygssättning vid tiden för kursernas avslutande.

Istället för att lämna betygskatalogen öppen sattes då icke godkända betyg på klassernas samtliga elever i avvaktan på att läraren skulle hinna bedöma klart alla uppgifter tillsammans med en annan, legitimerad lärare. Därefter har nya betyg satts på blanketter som används för särskilda prövningar, vilket inspektörerna noterat vid dokumentstudier av betygskatalogen.

Utredningen visar att det finns brister i skolenhetens arbete med betygssättning eftersom det satts icke godkända betyg på en stor grupp elever enbart på grund av att lärare inte färdigställt bedömningen av underlaget för betygssättningen. Skolinspektionen vill också särskilt påpeka att särskild prövning endast är avsett att genomföras på hel kurs då en elev inte fått betyg eller betyget F. Verksamheten motsvarar inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 14 och 16 §§ samt 15 kap 22-28 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska det vid varje skolenhet genomföras systematiskt kvalitetsarbete som innebär planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Vidare anger skollagen att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen ska rektorn ansvara för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Inför tillsynsbesöket har Skolinspektionen tagit del av dels "Verksamhetsberättelse och kvalitetsredovisning 2012" dels "Genomförandeplan 2013/2014 för Aranäsgymnasiet med gymnasiesärskolan". Enligt genomförandeplanen är målen läsåret 2013/14 för Aranäsgymnasiet att andelen elever som, inom fyra år, erhåller gymnasieexamen ska uppgå till 93 procent 2014 samt att Aranäsgymnasiet ska utarbeta och genomföra marknadsföringsåtgärder så att andelen

rekryterade elever till skolan ökar hösten 2014. Dessa två mål gäller övergripande för samtliga skolenheter vid Aranäsgymnasiet. I en bilaga till genomförandeplanen presenteras ett årshjul för skolans systematiska kvalitetsarbete och av detta framgår att kvalitetsarbetet ska bedrivas på olika nivåer i organisationen.

I samband med tillsynen har Skolinspektionen också tagit del av uppföljningen av det systematiska kvalitetsarbetet inom skolenhet 1 från 2012/13. Uppföljningen, som rektor sammanställt, innehåller en översiktlig beskrivning av verksamheten samt de aktiviteter och projekt som genomförts under året i arbetslagen samt de ämneslag som finns inom rektorns ansvarsområde. Underlaget för dokumentet är enligt rektorn framförallt de dokument som lärarna i varje arbetslag och ämnesgrupp sammanställt. I uppföljningen redogörs också kortfattat för resultatet av den enkät som årligen genomförs med eleverna inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan och som bland annat efterfrågar trivsel och möjligheter till inflytande över undervisningen. Däremot redovisas i uppföljningen ingen sammanställning av kunskapsresultaten inom skolenheten, såsom betyg eller resultaten i de nationella kursproven. Det framgår inte heller om de åtgärder som presenteras bygger på analyser av hur det kunskapsmässigt gick för eleverna under läsåret. När det gäller gymnasiesärskolan återfinns i uppföljningen beskrivningar av verksamheten och de insatser som gjorts under det gångna året samt hur man vill gå vidare, men det framgår inte varför just dessa insatser bedömts relevanta för att nå målen med utbildningen. Inga konkreta resultat presenteras. Detta har inte heller huvudmannen efterfrågat enligt rektorn.

Rektorn uppger att det ofta förs pedagogiska diskussioner inom arbetslag och ämneslag som syftar till att förbättra utbildningen. Underlag i diskussionerna är bland annat elevernas omdömen och elevenkäter och utvärderingar. Årligen sammanställs också genomförandeplaner. Enligt rektorn har man inom arbetslagen på skolenhet 1 i diskussionerna identifierat faktorer som påverkar elevernas övergripande resultat, både positivt och negativt. Exempelvis går det, enligt rektorn att se att resultaten påverkas negativt av att kurser ibland undervisas av lärare från andra program. Däremot, uttrycker rektorn har skolenhetens personal varit dåliga på att dokumentera sitt arbete vilket är orsaken till att dylika analyser inte återfinns i den skriftliga dokumentationen av kvalitetsarbetet.

Lärarna i såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan bekräftar att det inom arbetslagen förs regelbundna pedagogiska diskussioner och att lärarna tillsammans med rektorn ständigt försöker hitta vägar för att förbättra sitt arbete så att eleverna ska kunna nå så långt som möjligt. Däremot tar diskussionerna, enligt lärarna, inte sin utgångspunkt i elevernas samlade kunskapsresultat och hur dessa utvecklats över tid. Lärarna har full kännedom om elevernas resultat

på individnivå och i sina respektive ämnen, men har endast diffusa bilder över hur det ser på övergripande skolenhetsnivå. De vet inte heller hur dessa resultat står sig vid en jämförelse med riket.

Tillsynen visar att det i Aranäsgymnasiets enhet 1 inte bedrivs ett kvalitetsarbete på enhetsnivå som är systematiskt och som består i uppföljning av elevernas kunskapsresultat och utveckling av utbildningen utifrån dessa resultat. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver dokumenteras så att alla utvecklingsbehov utifrån de analyserade kunskapsresultaten kommer huvudmannen till kännedom. Särskilt mot bakgrund av det helt saknas nationell uppföljning av resultaten i gymnasiesärskolan är det av central betydelse att även denna verksamhets resultat på ett systematiskt och kontinuerligt sätt följs upp och analyseras. Slutligen vill Skolinspektionen påpeka att kvalitetsarbetet ska inriktas mot att samtliga elever ska nå målen för sin utbildning. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgy 11 avsnitt 2.6 Rektorns ansvar samt läroplan för gymnasiesärskolan 2013 avsnitt 2.6 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun en anmärkning. Skolinspektionen förutsätter att kommunen rättar till nedanstående brist.

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- För varje elev inom gymnasiesärskolan upprättas inte en individuell studieplan som motsvarar författningarnas krav.

Motivering

Enligt skollagen ska det för varje elev i gymnasiesärskolan upprättas en individuell studieplan. Vad denna studieplan mer i detalj ska innehålla regleras i gymnasieförordningen. Där anges att den individuella studieplanen ska innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går på och om de val av ämnesområden eleven har gjort.

Skolinspektionen har inför tillsynen granskat ett antal individuella studieplaner från såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan inom enheten. De individuella studieplanerna för gymnasieskolans elever motsvarar de krav som författ-

ningarna ställer. Däremot finns det vissa brister i de individuella studieplaner som upprättats för elever inom gymnasiesärskolans individuella program som påbörjat sin utbildning läsåret 2013/14. Bland annat anges ämnenas omfattning i poäng, istället för i timmar, i vissa av de studieplaner Skolinspektionen tagit del av. I studieplanerna anges det vidare att ämnesområdena pågår under en tidsperiod som begränsas till innevarande läsår, trots att utbildningen i praktiken är upplagd under längre tid. Rektorn uppger vid intervju att hon är väl medveten om att de individuella studieplanerna för gymnasiesärskolans elever inte ser ut som de borde göra. Rektorn uppger att detta sammanhänger med begränsningar i den programvara man i kommunen använder sig av för att administrera studieplaner. Systemet är, enligt rektorn, helt enkelt inte utformat för att passa den utbildning som bedrivs inom gymnasiesärskolan.

Tillsynen visar att vissa studieplaner inom gymnasiesärskolan inte motsvarar författningarnas krav eftersom kursernas omfattning redovisas på ett felaktigt sätt. Mot bakgrund av att detta har sin orsak i en administrativ begränsning snarare än att utbildningen och kursernas förläggning är felaktigt utformade bedöms emellertid bristen som mindre allvarlig och huvudmannen tilldelas en anmärkning och ska åtgärda bristen.

Författning

19 kap. 26 § skollagen

1 kap. 7 § gymnasieförordningen

I beslutets slutliga handläggning har utredare Mona Ericsson och jurist Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Beslutsfattare

Frida Eek
Föredragande

Bilaga:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.